

Staatssecretaris

Deadline: 16-12-2021

WJZ
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Ontworpen door

nota

(ter beslissing) Nota naar aanleiding van het verslag Wetsvoorstel verlenging duur
pleegzorg en vervallen verleningsbeschikking

Datum Document
2 december 2021

Kenmerk
3217362-1006580-WJZ

Bijlage(n)

- akkoord.
- zie opmerkingen in de antwoorden.
- is Sander Bekker akkoord met zijn deel?

- zie mijn vraag op pag. 16
over verhogen ~~jaar~~ leeftijd in de
wet naar 23 jaar. (antw. 78)

1 Aanleiding voor deze nota

Op 21 juni 2021 bracht de vaste commissie voor VWS van de Tweede Kamer haar verslag op het Wetsvoorstel "verlenging duur pleegzorg en vervallen verleningsbeschikking" (kamerstukken 35 833) uit. Hierbij ontvangt u de concept nota naar aanleiding van het verslag. De stukken moeten door u worden ondertekend en worden mede namens de minister voor Rechtsbescherming uitgebracht. Daarom worden de stukken gelijktijdig aan hem voorgelegd.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

Indien u akkoord bent met de inhoud van de conceptnota naar aanleiding van het verslag, verzoek ik u deze te ondertekenen. Verzending van de stukken zal vervolgens plaatsvinden nadat ook de minister voor Rechtsbescherming zijn akkoord heeft gegeven.

Graag uiterlijk 16 december 2021 uw akkoord, zodat de nota naar aanleiding van het verslag nog voor het Kerstreces naar de TK kan worden gestuurd.

3 Samenvatting en conclusies

Het wetsvoorstel regelt het volgende:

Pleegzorg:

- Pleegkinderen kunnen, indien zij dit wensen, voortaan standaard tot hun 21^e (in plaats van tot hun 18^e) bij hun pleeggezin verblijven.
- Dit wetsvoorstel is in lijn met een bestuurlijke afspraak die over dit onderwerp is gemaakt met de VNG en Jeugdzorg Nederland.

- Gemeenten en pleegzorgaanbieders voeren deze afspraak al uit. Er zijn middelen toegevoegd aan het gemeentefonds om deze afspraak uit te voeren (€ 5 mln. in 2018, € 10 mln. in 2019 en € 13,7 mln. structureel vanaf 2020).

Vervallen verleningsbeschikking:

- Het wetsvoorstel schrapt de eis om bij een verzoek tot machtiging uithuisplaatsing of gesloten jeugdhulp een verleningsbeschikking van het college van B en W te overleggen.
- In de praktijk blijkt dat dit weinig toegevoegde waarde heeft maar wel leidt tot (onnodige) administratieve lasten.

De meeste fracties ondersteunen dit wetsvoorstel. Er worden in het verslag o.a. vragen gesteld over de pleegvergoeding (o.a. effect op de bijstandsuitkering), pleegzorgbegeleiding, verlenging van andere vormen van jeugdhulp tot 21 of 23 jaar en over het ontbreken van de mogelijkheid om bezwaar te maken tegen een verleningsbeschikking. De beantwoording gaat hier (samengevat) als volgt op in:

- *Pleegvergoeding/effect op bijstandsuitkering:* Verschillende fracties (PvdA/GL/BIJ1) hebben vragen gesteld over de samenloop van pleegvergoedingen, bijstandsuitkeringen en de kostendelersnorm. De pleegvergoeding heeft invloed op een door een *pleegjongere* te ontvangen bijstandsuitkering. Een pleegjongere zal hier niet altijd aanspraak kunnen maken, nu een pleegvergoeding gezien wordt als middel ten behoeve van zijn levensonderhoud/ bestaanskosten (artikel 31 Participatiewet). Wanneer een volwassen pleegkind een bijstandsuitkering aanvraagt en zijn pleegouders een pleegvergoeding ontvangen, zal hij daarom (tot maximaal de hoogte van de pleegvergoeding) gekort worden op zijn bijstandsuitkering. Beide middelen (de bijstandsuitkering en de pleegvergoeding) hebben tot doel om te voorzien in zijn levensonderhoud/ bestaanskosten. Wel kan de gemeente een bijstandsuitkering aanpassen op de omstandigheden (artikel 18 Participatiewet). De pleegvergoeding heeft geen invloed op een door *de pleegouders* te ontvangen bijstandsuitkering. Wel kan de omstandigheid dat een volwassen pleegkind bij zijn pleegouders inwoont, invloed hebben op de hoogte van de door hen te ontvangen bijstandsuitkering, nu de kostendelersnorm in dat geval zal worden toegepast.
- De kostendelersnorm wordt toegepast in de situatie dat een bijstandsgerechtigde een woning deelt met een of meer volwassenen (de echtgenoot niet inbegrepen). Op de regel dat een volwassen medebewoner wordt aangemerkt als "kostendelende medebewoner" geldt geen uitzondering voor kinderen of pleegkinderen. Het feit dat een meerderjarig pleegkind inwoont bij zijn pleegouders heeft derhalve invloed op een door de pleegouders te ontvangen bijstandsuitkering.
- *Pleegzorgbegeleiding:* verschillende fracties (o.a. GL/D66) hebben vragen gesteld over de inhoud van de pleegzorgbegeleiding en of bepaalde zaken niet verplicht zouden moeten worden gesteld, zoals een toekomstplan en/of gesprekken over de toekomst en uitstroom uit pleegzorg. Pleegzorgaanbieders hanteren de richtlijn pleegzorg¹ bij het vormgeven van begeleiding. De overgang naar volwassenheid maakt daar onderdeel van uit. Het vormgeven van begeleiding naar volwassenheid, bijvoorbeeld via een toekomstplan, vergt maatwerk (elk pleegkind heeft andere wensen

¹ Zie: <https://richtlijnenjeugdhulp.nl/pleegzorg/>.

en behoeften). Er zal daarom niet wettelijk worden vastgelegd waar de begeleiding exact uit bestaat.

- *Verlenging andere vormen van jeugdhulp*: verschillende fracties (o.a. GL/BIJ1/PvdA) hebben vragen gesteld over het verlengen van andere (of alle) vormen van jeugdhulp naar 21 of 23 jaar. Er wordt niet voor gekozen om andere, of alle, vormen van jeugdhulp standaard te verlengen tot 21 of 23 jaar. In 2018 is, op basis van een advies van de Raad voor de Volksgezondheid en Samenleving (RVS) en een onderzoek van AEF, gekeken of algehele ophoging van de leeftijdsgrens een oplossing zou bieden voor ervaren knelpunten in de overgang naar volwassenheid. De Kamer is hier op 5 november 2018 over geïnformeerd. De brede conclusie was dat het voor de meeste knelpunten geen oplossing was maar een verschuiving naar een later tijdstip. Goede begeleiding bij in- en uitstroom bij jeugdhulp met verblijf en goede begeleiding naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid heeft de voorkeur boven langer verblijf in een instelling. Zo zijn de inspanningen binnen de gesloten jeugdhulp gericht op het verminderen van de instroom, het verkorten van trajectduur en het bevorderen van een begeleide geslaagde uitstroom. Een verhoging van de leeftijdsgrens past niet binnen deze visie.
- *Bezwaar tegen een verleningsbeschikking*: Een zorg is dat er met het schrappen van de eis van een verleningsbeschikking geen mogelijkheid meer bestaat om bezwaar te maken tegen een verleningsbeschikking en dat daarmee de rechtsbescherming in het geding komt. Deze zorg berust op een misverstand. Ook nu is het niet mogelijk bezwaar te maken tegen een verleningsbeschikking. Dit werd bij de totstandkoming van de Jeugdwet niet opportuun geacht, omdat de kinderrechter zich in het kader van deze machtiging al inhoudelijk buigt over de beslissing tot uithuisplaatsing. Tegen de beslissing van de kinderrechter staat vervolgens hoger beroep bij het gerechtshof open. Met het schrappen van de eis van een verleningsbeschikking vermindert de rechtsbescherming van betrokkenen dan ook niet.

4 Draagvlak politiek

De meeste fracties ondersteunen het voorstel. Er is dus politiek draagvlak voor het wetsvoorstel, zowel voor het verlengen van pleegzorg als voor het laten vallen van de verleningsbeschikking. Gezien bovenstaande is de verwachting dat er mogelijk gevraagd zal worden om ook andere vormen van jeugdhulp te verlengen. In dit verband is van belang dat GL overweegt een initiatiefwetsvoorstel in te dienen met als strekking dat de leeftijdsgrens over de hele linie verschuift naar 21 jaar. U heeft ingestemd met wetstechnische bijstand voor dit voorstel.

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Er is veel draagvlak voor het verlengen van pleegzorg. De bestuurlijke afspraak die dit momenteel regelt is positief ontvangen door de VNG en de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen. Over het algemeen is men tevreden met het feit dat dit wettelijk wordt geregeld. Wel is er ook maatschappelijk de vraag of andere vormen van jeugdhulp ook in aanmerking zouden moeten komen voor verlenging.

Uit de consultatieronde bleek dat er ook veel draagvlak is voor het vervallen van de verleningsbeschikking. De VNG is positief over het vervallen van de verleningsbeschikking, aangezien dit aan aanzienlijke lastenvermindering oplevert. Ook rechtbanken reageerden positief op het wetsvoorstel. Bij het

verlenen van een machtiging uithuisplaatsing moet, als de Raad voor de Kinderbescherming verzoeker is, steeds een verleningsbeschikking worden overlegd. Rechtbanken geven aan dat dit veel uitvoeringslasten met zich meebrengt, terwijl een verleningsbeschikking voor een inhoudelijke beoordeling van het verzoek niet relevant is.

6 Financiële en personele gevolgen

Er zijn vanuit het Rijk financiële middelen overgeheveld naar het gemeentefonds om uitvoering te geven aan de verlenging van de duur van de pleegzorg.

7 Juridische aspecten en haalbaarheid

Het wetsvoorstel is juridisch haalbaar. Het zorgt ervoor dat de verlenging van de duur van pleegzorg tot 21 jaar, waarover al een bestuurlijke afspraak is gemaakt, nu ook wettelijk wordt vastgelegd. Daarnaast wordt met het wetsvoorstel het procedurele vereiste van het overleggen van een verleningsbeschikking bij een verzoek om een machtiging uithuisplaatsing geschrapt bij gebrek aan toegevoegde waarde. De juridisch inhoudelijke beoordeling voor het verlenen van een machtiging uithuisplaatsing blijft hetzelfde.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De nota naar aanleiding van het verslag is afgestemd met DJ, JenV en SZW. Met JenV heeft afstemming plaatsgevonden over vragen inzake het afschaffen van de verleningsbeschikking. Met SZW heeft afstemming plaatsgevonden over de vragen betreffende de samenloop van de pleegvergoeding, bijstandsuitkering en kostendelersnorm.

9 Gevolgen administratieve lasten

Het wetsvoorstel zorgt voor een vermindering van uitvoeringslasten.

10. Toezeggingen

N.v.t.

11. Fraudetoets

Deze toets is voor dit wetsvoorstel uitgevoerd. Er is geen verhoogde kans op fraude ten aanzien van de huidige situatie.

12. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

